

JAARVERSLAG 2022

SPECIALISME TECHNISCHE HULPVERLENING (STH)

Voor u ligt het jaarverslag 2022 van het Specialisme Technische Hulpverlening (STH). Voor 2022 was het thema samenwerking met andere partijen. Dit jaarverslag geeft inzicht in de meest bijzondere momenten van 2022.

2020 en 2021 werden grotendeels bepaald door Covid-19. In januari 2022 waren de eerste versoepelingen na de harde lockdown een feit. Naarmate 2022 vorderde kregen wij steeds meer van onze vrijheid terug. Uiteindelijk vervielen in maart de laatste maatregelen. STH heeft in 2022 dan ook een vrijwel 'regulier' jaar gedraaid.

Zo is er weer een landelijke werving opgezet, een selectiedag op de Kleefse Waard georganiseerd en zijn de opleidingen als vanouds gegeven. Er is geoefend conform het oefenschema en er is een week lang gezamenlijk geoefend met USAR. NL in Hendrik-Ido-Ambacht. We zijn ook te gast geweest bij organisaties zoals BuildinG en de NS in het kader van bijscholing.

Op zaterdag 17 september hebben we de viering van ons eerste lustrum ingehaald met een gezellig barbecue bij het NIPV in Arnhem.

Maar ook hebben de teams hun kennis en ervaring in de praktijk gebracht bij 10 inzetten.

Bedankt voor de getoonde inzet!

Ik wens u veel leesplezier!

Lean Remmerde

Landelijk Coördinator Hulpverlening en GBO

STH en USAR oefenden gezamenlijk in Hendrik-Ido-Ambacht.

Johan den Hertog (reddingswerker USAR) en Wiebe Visser (reddingswerker STH) lichten hun ervaring toe.

Midden oktober arriveerden wij als reddingswerkers bij de eindoefening van USAR en STH. De locatie? Een oude woonwijk die gesloopt zal worden. Aan ons de taak om deze oefening tot een succes te maken. Best lastig om van een rijtjeswoning een scenario te verzinnen. STH en USAR willen met eindoefeningen meer en meer uitgedaagd worden om de praktijk zo goed mogelijk na te bootsen.

Hier ontstaat dan het dilemma voor ons: het moet uitdagend en het moet veilig.

Erg belangrijk was de samenwerking met het sloopbedrijf. Zij kunnen in hun enthousiasme van alles verzinnen, maar dan loop je het risico het oefendoel voorbij te gaan. Maar de samenwerking met de kraanmachinist is erg goed verlopen. Hij heeft bijgedragen in de veiligheid van het object. Belangrijk is om uit te leggen waar wij mee bezig zijn en wat onze leerdoelen zijn.

Gasexplosie en twee ingestorte woningen als oefenscenario

We hebben gekozen om twee woningen te laten instorten, beide aan de kopse kanten van een rijtjes woonblok. Drie tussenwoningen redelijk intact en twee goed beschadigd. In het oefenscenario was er sprake van een gasexplosie. Hiermee kun je maken wat je wilt.

Voordat we de woningen hebben gesloopt hebben we eerst rioolbuizen geplaatst. Hierdoor kunnen de lotus slachtoffers via de rioolbuis onder het puin komen. De eerste woningen hebben we helemaal laten instorten. De vloerdelen hebben we zo gesloopt dat ze aan één kant vast bleven zitten waardoor de vloeren als een glijbaan schuin in het gebouw staan. Hierdoor ontstaan er holle ruimtes. Deze holle ruimte kwamen precies uit bij de uitgang van de rioolbuis. De reddingswerkers kregen

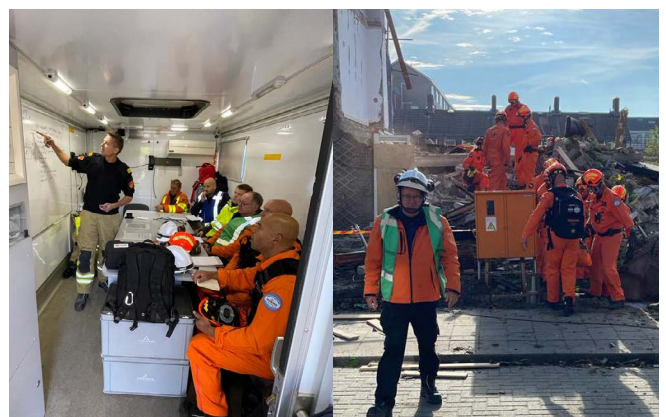
de opdracht om te verkennen waar het slachtoffer onder het puin bevond en daarna een slimme weg te vinden om zo snel en veilig mogelijk het slachtoffer te redden. De uitdaging was dat er meerdere opties waren, via de bovenkant puinberg, via de onderkant puinberg en via de zijkant puinberg en eventueel vanuit de naastgelegen woning via de tussenmuur en of kruipruimte.

Half zwevende verdiepingsvloer

De andere woning hebben we gedeeltelijk gesloopt. We hebben daar de verdiepingsvloer en de zoldervloer intact gehouden, maar niet meer volledig ondersteunt door de zijmuren. Een half zwevende verdiepingsvloer dus. Een aantal gedeeltes van de muren waren instabiel, losse stenen zweefden op een hoogte van ongeveer 4 meter. Deze stonden echt op scherp en konden daadwerkelijk naar beneden vallen. Op zolder was een slachtoffer (dummy) die geluid maakt via een recorder. Op de begane grond was een lotusslachtoffer in een geprepareerde rioolbuis onder het puin. Hier was het dilemma. Ga je op afstand verkenning uitvoeren zonder dat je er zelf bij kan omdat er sprake is van instortingsgevaar? Hoe ga je om met een horend en roepend slachtoffer waar je niet direct bij kan? En met zoekslagen van honden in een gebied waar je als begeleider zelf niet kan komen? Op deze casus diende er eerst een stabilisatie en ondersteuning gemaakt te worden voordat er veilig gewerkt kon worden.

Nieuw dilemma

Stabiliseren op een puinberg is anders als op een vlakke ondergrond en als op die ondergrond waarschijnlijk ook een tweede slachtoffer bevindt heb je weer een dilemma. Keuzes moeten gemaakt worden. Wat is de prioritering? De reddingswerkers en de groepsleiders trekken hierbij samen op. De samenwerking tussen STH en USAR is goed geweest, we hebben gezien en geleerd wat we voor elkaar kunnen betekenen. Belangrijk is dat je elkaar goed op de hoogte brengt van je dilemma's en uitdagingen, hierdoor kun je snel anticiperen op meerdere bevrijdingstechnieken of meer mogelijkheden voor stabilisatie toepassen.

Aandacht voor alle specialismen

Tijdens de oefening heeft iedereen zijn specialisme kunnen beoefenen, alles zat erin, verkenning, zoekslagen, teleurstellingen, slimme nieuwe opties toepassen, reëel en beheersbaar instortgevaar, kortste route zoeken naar slachtoffer en samenwerken met partners.

Als reddingswerker van STH Noord heb ik, Wiebe, deze oefening mee mogen draaien. “Mogen” is hierbij echt het juiste woord, want wat hebben wij deze dag genoten. De oefening was erg realistisch en niet zonder gevaar opgezet, waardoor je goed moest blijven nadenken over de dingen die we zouden gaan doen en de stappen erna. Voor ons was het werken met honden en een verpleegkundige/arts die samen met een reddingswerker in kleine ruimtes werkt relatief nieuw. Dit zijn echt specialismes van USAR en hebben we bij het STH-team niet zo voorhanden. Voor deze oefening waren de beide teams gecombineerd, USAR en STH door elkaar maar vooral ook met elkaar.

Succesvolle en waardevolle samenwerking

In de eerste 15 minuten wordt eigenlijk al duidelijk dat beide teams bijzonder goed kunnen samenwerken en heel vaak op één lijn zitten. Vooral het werken in de “holle ruimtes” van een ingestort gebouw vergt vaak veel geduld van de reddingswerkers en goede communicatie onderling. Halverwege de dag merk je dan ook dat de leden van beide teams elkaar bijzonder goed aanvoelen en elkaar probleemloos afwisselen om het doel te kunnen bereiken. Tijdens deze oefening hebben we aan verschillende bevrijdings- en afhijs technieken mogen werken, maar ook het helpen stabiliseren van een slachtoffer.

Deze dag was voor ons bijzonder leerzaam en waardevol. Beide teams hebben laten zien dat ze kunnen samenwerken, denken in oplossingen en geen uitdaging te groot is. Wat mij betreft mogen deze oefeningen vaker. Een compliment voor de organisatie die deze oefening hebben uitgezet en gerealiseerd!

Landelijke en regionale oefeningen STH-team

STH, de benaming zegt het al; Specialisme Technische Hulpverlening. Maar wat maakt dat er sprake is van een specialisme?

Het STH beschikt over een aantal containers met specialistisch gereedschap, gereedschap wat over het algemeen niet tot de standaard bepakking van een TS of HVK behoort. De teams bestaan voornamelijk uit vrijwilligers afkomstig uit diverse posten direct rondom de standplaatsen van de teams. Voor Team Zuid is de standplaats Tilburg. Deelnemen aan dit team vraagt ook een aanvullende kennis en extra trainingen van de teamleden om vakbekwaam te worden en te blijven in de werkzaamheden waarvoor zij zijn opgeleid. Jaarlijks oefenen we op frequente basis (50 uur) om deze kennis up to date te houden. Juist het opleiden en oefenen maakt het onderscheid tussen een reguliere vrijwillige post en het STH-team.

Landelijk en regionaal oefenen

Ieder jaar houden de collega's van het STH een aantal landelijke en regionale oefeningen. Dit jaar extra aandacht voor de ondersteuning die we als teams krijgen vanuit het NIPV en de afdeling vakbekwaamheid. Het uitzetten en ensceneren van passende oefeningen voor het STH is toch anders dan het uitzetten van de gebruikelijke standaard oefening 'brandje pandje' zoals we deze bij de brandweer kennen. Voor de landelijke oefeningen werken we samen met onze partners van USAR, Pro-rail en Technisches Hilfswerk (THW).

Met de ondersteuning vanuit het NIPV en afdeling vakbekwaamheid worden voor de teams passende scenario's en oefeningen uitgezet zodat we voorbereid zijn op complexe incidenten.

Samenwerkingsoefening STH en Pro-Rail

Het afgelopen jaar heeft een gezamenlijke oefening met Pro-Rail - STH plaatsgevonden op het oefencentrum de Kleefse Waard in Arnhem. Tijdens deze dagen werd uitleg gegeven over het veilig werken op en rond het spoor en is op een treinstel geoefend op het toegang verschaffen en het redden van slachtoffers. Het voorbereiden en insceneren van een dergelijke oefening vergt een behoorlijke voorbereiding!

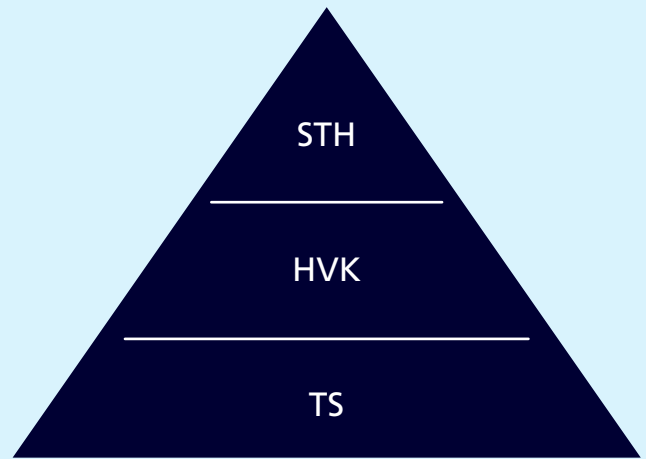
Samenwerkingsoefening STH en USAR

Ook het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van de samenwerkingsoefening tussen het STH en het team van USAR. Locatie een woonwijk op de nominatie op gesloopt te worden. Twee van de panden zijn door de collega's van het NIPV en vakbekwaamheid geprepareerd voor een inzet-oefening. Doel van de oefening is leren van elkaar en de samenwerking tussen de teams versterken.

Regionaal samenwerken en oefenen

Naast de landelijke oefeningen wordt er ook periodiek regionaal geoefend met het eigen team en lokale eenheden van de brandweer. Team Zuid heeft in het voorjaar geoefend met de specialisten uit de regio. In de driehoek van hulpverlening in het basisbrandweeroptreden kunnen we elkaar tegen komen en aanvullen in het veld.

Ook bij deze oefeningen is de ondersteuning van de afdeling vakbekwaamheid, betrokken oefencoördinatoren en ondersteuning vanuit de organisatie van groot belang. Een oefening gericht op het leren van elkaar, kennisnemen van elkaars materiaal en in de praktijk ervaren waar we elkaar kunnen versterken. Middels diverse opdrachten worden de teams uitgedaagd om met de beschikbare middelen in oplossingen te denken en samen te werken.

Opleiden en oefenen, vakbekwaam blijven, is belangrijk. Zeker voor het specialisme technische hulpverlening is de ondersteuning van een aantal toegewijde specialisten vakbekwaamheid onmisbaar!

Vakbekwaam worden 2022

Ook in 2022 vond er een selectiedag plaats (september) en startte er een nieuwe groep in november die de opleiding in 2023 zullen afronden.

Het eerste lesblok en de terugkomdag werden verzorgd in de brandweerkazerne van Raalte. Het tweede lesblok zal in maart 2023 plaatsvinden in Wesel (D). In onderstaand overzicht is het aantal personen weergegeven dat per team en per rol is opgeleid.

Vakbekwaam blijven

- In 2022 konden de activiteiten weer na de coronaperiode ‘normaal’ plaatsvinden, waaronder de inmiddels traditionele gezamenlijke oefeningen STH – USAR.
- Binnen het kader ‘treinen’ werd door alle teams een bezoek gebracht aan het Centraal Station van Utrecht waar niet alleen werd ingegaan op de rol van de vervoerders (NS) maar ook op wat het betekent voor het STH als in een gebouw zoals het CS Utrecht een STH inzet zou zijn.

Er werd tevens een bijeenkomst aangeboden over het thema ‘STH en Social Media’. Deze bijeenkomst heeft vanwege gebrek aan belangstelling niet plaatsgevonden.

Highlights 2022

- Webinar over zorg voor een slachtoffer als inleiding op een praktijkdag.
- Opname van een webinar in samenwerking met Stichting Salvage (welke in 2023 uitgezonden zullen worden).
- Gezamenlijke oefening STH – USAR in een woonwijk in Hendrik-Ido Ambacht.
- Bezoek TL en PTL's aan BuildinG Groningen waar uitvoerig stilgestaan werd bij de aardbevingsproblematiek in Groningen.
- Jaar oefeningen in Wesel, waarbij dit jaar telkens twee teams van verschillende regio's samen oefenden.

Functie / regio	Noord	Oost	Midden	West	Zuid
Teamleider	1**	2*	0	0	0
Plv. Teamleider	0	0	0	2	3
Reddingswerker	0	1	0	0	0
Logistiek ondersteuner	0	0	0	3	2***
Totaal	1	3	0	5	5

* Waarvan één ‘inhaler’ van vorige groep

** Zal opleiding afronden bij volgende groep

*** Eén LO-er is gestopt tijdens de opleiding

Onderwerp	Doelgroep	Aantal maal uitgevoerd
‘Opheffen instabiliteit’ Oefenen bouwen constructie voor ondersteuning instabiele objecten	Team	5 x
Webinar ‘Zorg voor een slachtoffer’ Als voorbereiding op de praktijkdag (Thema 2)	Team	2 x
‘Zorg voor een slachtoffer’ Praktijkdag	Team	5 x
Jaar oefeningen Wesel (D) (twee teams uit verschillende regio's tegelijk)	Team	8 x
Excursie Bezoek gehele team aan Centraal Station Utrecht	Team	5 x
Gezamenlijke oefening STH-USAR Hendrik-Ido-Ambacht	Team	5 x
Landelijke dagen TL-PTL Bezoek aan ‘BuildinG’, expertisecentrum Groning m.b.t. aardbeving schade etc.	TL-PTL	2 x
Landelijke dagen RW Presentatie: ‘Overeenkomsten en verschillen inzet STH – USAR’ aan hand van casusbesprekingen en oefenen basisknoppen	RW	3 x
Landelijke dagen LO Verdieping rol LO-er (logistiek en verzorger team), verdieping kennis container, oefenen klaarzetten benodigdheden	LO	2 x

Inzetten 2022

Jaar	Datum	Locatie	Bijzonderheden	Team
2022	8 januari	Kampen	Ondersteuning bij brand in spouwmuur.	Team Oost
2022	10 januari	Kampen	Ondersteuning bij kat in een spouwmuur	Team Oost
2022	18 februari	Kootwijkerbroek	Instorting Kootwijkerbroek. Alarmering is snel weer ingetrokken. Geen inzet nodig.	Team Midden
2022	4 april	Oldenzaal	Instorting woning door explosie. 1 redding door STH.	Team Oost, Team Midden
2022	21 april	Bilthoven	Bilthoven. Explosie na gaslek onder flatgebouw.	Team West, Team Midden
2022	15 augustus	Deventer	Ondersteuning bij instabiel pand na brand en vermist slachtoffer.	Team Oost
2022	24 augustus	Zutphen	Instorting woongebouw door gasexplosie met mogelijke slachtoffers.	Team Oost
2022	3 oktober	Vught	Pand veiliggesteld om lokalisatie en berging slachtoffer mogelijk te maken.	Team Zuid
2022	7 december	Deventer	Ondersteuning bij brand tussen vloer en plafond.	Team Oost
2022	12 december	Utrecht	Ongeluk met een kraan. Uiteindelijk TL door voor advies, teams weer retour.	Team West, Team Midden

Ontwikkelingen materieel

In 2022 zijn naast het reguliere onderhoud een tweetal deelprojecten gestart. Een aanvulling op de aggregaten en het vervangen van de motor aangedreven adembescherming.

Na een vertraagde start, is er, na diverse testen en overleg, gekozen om een extra aggregaat in de Bobcat te plaatsen. Het aggregaat is daarmee snel op locatie te brengen indien nodig. De uitvoering hiervan heeft begin 2023 plaatsgevonden.

Voor de motor aangedreven adembescherming is een demonstratiemoment geweest, waar een aantal mooie apparaten zijn getoond. Ervaring en informatie uit deze bijeenkomst is meegenomen in de uitvraag van producten die op het praktijkmoment in 2023 zullen worden getest.

Verder heeft het op voorraad nemen van diverse Persoonlijke Uitrusting (PSU), waaronder de overall, geleid tot het sneller kunnen kleden van de nieuwe leden.

Even voorstellen

Dominique Heus, sinds december 2022 portefeuillehouder STH.

Ik ben voormalig journalist, heb in 2016 de switch naar de brandweer gemaakt door de officiersopleiding te volgen. Uiteindelijk ben ik in 2018 als programmamanager en Officier van Dienst bij Veiligheidsregio Kennemerland gestart. Ik ben bezig met de opleiding HOvD die ik in juni afgerond hoop te hebben. Ik vind het mooi om een maatschappelijke bijdrage te kunnen leveren door mijn werk en heb inmiddels een echt brandweerhart.

Sinds juni 2021 ben ik als Clustermanager verantwoordelijk voor de afdeling Operationele Voorbereiding en neem zitting in het MT Brandweer. Omdat onze organisatie erg plat is, heb ik vanuit die hoedanigheid eind vorig jaar zitting genomen in de vakraad Incidentbestrijding namens Kennemerland en heb onder andere de portefeuilles vliegvelden en hulpverlening van Harm Balk overgenomen. Onder die laatste portefeuille valt ook STH. Een mooi team met kennis en kunde, dat op een slimme manier landelijk georganiseerd is.